

**Stanowisko
Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 27 maja 2022 r.**

w sprawie: uregulowania obowiązków zgłaszania zmian adresów zamieszkania przez podatników lokalnych oraz wprowadzenia sankcji z tytułu niezgłaszania nieruchomości do opodatkowania

Zarząd Śląskiego Związku Gmin i Powiatów zwraca uwagę, że konieczne jest opracowanie i przyjęcie regulacji prawnych normujących zasady postępowania w zakresie przedstawionych poniżej kwestii.

1. Na podstawie ustawy z 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, podatnicy mają obowiązek zgłaszania naczelnikom urzędów skarbowych aktualizacji m.in. w zakresie zmiany adresu zamieszkania (art. 9 ust. 1d ww. ustawy). W ustawie z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ustawie z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym oraz ustawie z 30 października 2002 r. o podatku leśnym analogiczne regulacje nie występują, jedynie w toku prowadzonego postępowania podatkowego podatnik ma obowiązek zawiadomienia organu podatkowego o zmianie adresu, pod którym dokonuje się doręczeń (art. 146 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa, zwanej dalej ustawą o.p.).

Zgodnie z art. 148 §1 ustawy o.p. co do zasady, osobom fizycznym pisma są doręczane pod adresem miejsca ich zamieszkania albo pod adresem do doręczeń w kraju. Przepisy ww. ustawy nakładają na podatnika obowiązek zgłoszenia zmiany adresu do doręczeń tylko wyłącznie w przypadku wszczętego postępowania podatkowego. Podatnik podatku od nieruchomości nie ma obowiązku zgłaszania do organu podatkowego zmiany swego adresu zamieszkania w trakcie roku podatkowego. Bardzo często samorządowe organy podatkowe muszą podejmować szereg działań aby ustalić aktualny adres zamieszkania podatnika i skutecznie doręczyć korespondencję. Działania te są czasochłonne oraz wymagają przedrukowywania dokumentów z nieaktualnymi adresami zamieszkania, co generuje koszty.

Niezbędne jest zatem naszym zdaniem nałożenie na podatników obowiązku informowania samorządowego organu podatkowego o zmianie adresu zamieszkania czy to w ustawie z 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa, czy też odrębnie w ustawach: o podatkach i opłatach lokalnych, o podatku rolnym, o podatku leśnym.

2. Kolejną kwestią wymagającą regulacji jest wprowadzenie sankcji za brak dokonywania do samorządowego organu podatkowego zgłoszeń nabycia nieruchomości przez osoby fizyczne. W przypadku nabycia nieruchomości, na podstawie art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 2 ustawy o podatku leśnym, osoby fizyczne mają obowiązek zgłoszenia tego faktu do właściwego organu podatkowego w terminie 14 dni od nabycia nieruchomości. W przypadku braku złożenia stosownego formularza podatkowego, pracownicy organów podatkowych muszą wysłać

wezwania do złożenia dokumentów, z urzędu wszczynać postępowania podatkowe mające na celu ustalenie zobowiązania w poszczególnych podatkach. Działania te mają masowy charakter z uwagi na bardzo duży obrót nieruchomościami na rynku wtórnym oraz znaczną skalę inwestycji obejmujących budownictwo mieszkaniowe.

Jeżeli podatnik nie ujawnia przedmiotu opodatkowania czyli nie dokonuje zgłoszenia nieruchomości do opodatkowania, samorządowy organ podatkowy może wystąpić do Naczelnika Urzędu Skarbowego z zawiadomieniem o popełnieniu wykroczenia karnego skarbowego z wnioskiem o wszczęcie i prowadzenie postępowania w sprawie karnej skarbowej. Procedura ta, czasochłonna i skomplikowana, przy masowym charakterze spraw z zakresu podatku od nieruchomości powinna zostać zastąpiona prostymi przepisami (np. w ustawach branżowych), które wprost przewidywałyby sankcje za brak złożenia formularzy podatkowych.

Powyższe propozycje znacząco usprawniłyby pracę samorządowych organów podatkowych oraz ograniczyłyby koszty ustalania należności z tytułu podatków lokalnych (m.in. koszty papieru, materiałów eksploatacyjnych, koszty doręczania korespondencji).

Jednocześnie uważamy, że w związku z obowiązkiem meldunkowym, który nadal obowiązuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, tworzone normy prawne winny odnosić się do miejsca zameldowania, a nie do miejsca zamieszkania.

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Piotr Kuczera
Przewodniczący Związku